

DZĪVE APSOLĪTAJĀ ZEMĒ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Joz. 22; Ef. 6:7; Jņ. 7:24; 4. Moz. 25; Sal. pam. 15:1; 1. Pēt. 3:8, 9.

ATMIŅAS PANTS:

“Miermīlīga atbilde apkļusina dusmas, bet skarbs vārds izraisa lielu niknumu”
(Sal. pam. 15:1).

Dzīvošana kopienā reizēm var novest pie strīdiem un spriedzes. Tas īpaši attiecas uz tādu kopienu kā draudze, kurā cilvēki no dažādām izcelsmēm un sociālajiem slāņiem – un dažkārt arī audzināti pilnīgi atšķirīgās kultūrās – dzīvo un strādā kopā vienota mērķa labā.

Šonedēļ pētīsim Jozuas grāmatas 22. nodaļu un izaicinājumu, kas radās lielas nesaprašanās dēļ. Grāmatas sākumā Jozua pavēl dažām ciltīm šķērsot Jordānu un piedalīties iekarošanā kopā ar ciltīm Jordānas rietumu pusē (Joz. 1:12–18). Tagad, kad uzdevums ir izpildīts, viņi drikst atgriezties. Tomēr, atgriežoties austrumu pusē, viņi uzceļ altāri, kas izraisa bažas Rietumjordānas ciltis.

Kādēļ ir bīstami pārsteidzīgi izdarīt secinājumus par citu cilvēku rīcību? Kā mēs varam veicināt vienotību draudzē? Kāpēc ir svarīgi paturēt prātā mūsu aicinājuma augstāko mērķi un neļaut sīkumiem novērst uzmanību? Šie ir daži no jautājumiem, kurus šonedēļ aplūkosim.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 13. decembrī.

Nodošanas

Lasi Joz. 22:1–8. Ko šie panti mums vēsta par Rūbena, Gada un Manases (vienas daļas) cilšu uzticību? _____

Jozua apliecina, ka ciltis otrpus Jordānas ir pilnībā izpildījušas gan Mozus, gan viņa paša uzliktos pienākumus, kas liecina par ievērojamu atdevi un upurēšanos Israēla kopīgā mērķa labā. Viņi cīnījās līdzās saviem brāļiem “daudzas dienas”, kas patiesībā nozīmēja apmēram sešus līdz septiņus gadus (salīdzini ar Joz. 11:18; 14:10; 5. Moz. 2:14). Viņu sievas un bērni palika mājās, Jordānas austrumu pusē, tomēr viņi izvēlējās uzticīgi karot kopā ar saviem brāļiem, karā saskaroties ar ievainojumu un nāves risku.

Šie panti netieši uzsver tautas un zemes vienotības nozīmi. Tie arī sagatavo ceļu turpmākajam stāstam, kas būtībā ir par vienotību. Vai Israēla ciltis paliks vienotas, neskatoties uz spēcīgo dabisko robežu, ko starp tām rada Jordāna? Vai viņi ļaus ģeogrāfijai ietekmēt nacionālo identitāti, vai arī viņi paliks vienoti kā Viņa izredzētā tauta, pateicoties kopīgai vienīgā Dieva pielūgsmei, stipri un vienoti Viņa teokrātiskajā vadībā?

Jozua paskaidro vienīgo iemeslu, kāpēc šāda uzticība bija iespējama: viņi nekalpoja tikai saviem tautiešiem, bet gan pašam Jahvem, kurš viņiem bija uzticējies šo uzdevumu.

Šo pašu principu atrodam arī Jaunajā Derībā. Apustulis Pāvils mudināja kristiešus strādāt tā, it kā viņi kalpotu Dievam, ne cilvēkiem (sk. Ef. 6:7; Kol. 3:23; 1. Tes. 2:4). Vai var būt vēl augstāks aicinājums par misiju kalpot Visuma Radītājam?

Ikdienas dzīvē mēs bieži sastopamies ar izaicinājumiem un grūtībām, kas mūs var viegli nobremzēt un radīt vēlēšanos padoties. Reizēm tas šķiet vieglākais ceļš. Tomēr mēs varam piesaukt Kunga spēku, kurš apsola būt ar mums un dot spēku darīt to, ko Viņš no mums prasa. Ja mēs turēsim savu augstāko aicinājumu acu priekšā, mēs varēsim turpināt iet uz priekšu, neskatoties uz neizbēgamajiem izaicinājumiem un sarūgtinājumiem, kas ir daļa no mūsu kritašās dzīves šajā pasaulē.

Joz. 22:5, 6 ziņo, ka Jozua aicināja aizejošās ciltis palikt uzticīgām Kungam, un tad viņš tās svētīja. Kā mūsu attiecības draudzē varētu mainīties, ja mēs vairāk lūgtu cits par citu? _____

Apsūdzības

Izlasi stāstu Joz. 22:9–20 par ciltīm, kas atgriezās. Kādos pārkāpumos Rietumjordānas ciltis apsūdz Austrumjordānas ciltis? Cik lielā mērā šis apsūdzības bija pamatotas? _____

Atšķirībā no 1. panta, kur austrumu puses ciltis tiek apzīmētas ar ierastajiem nosaukumiem (rūbenieši, gadieši u.c.), šeit tiek lietota cita izteiksmes forma: “Rūbena dēli”, “Gada dēli” un “puse Manases cilts”, kas ir pretstats “Israēla dēliem” (Joz. 22:11), tādējādi attēlojot tos kā atšķirīgu frakciju.

Frāze “visa Israēla draudze” attiecas tikai uz deviņarpus Rietumjordānas ciltīm, kas uzsver plaisu, kas bija izveidojusies starp abām grupām. Patiesi, pamatjautājums turpmākajā stāstā ir: vai ciltis Jordānas austrumu pusē vispār vēl var uzskatīt par israēliešiem?

Mēs varētu sagaidīt mierīgu šī stāsta noslēgumu, tomēr spriedze rodas, kad tiek ziņots, ka austrumu ciltis pie Jordānas uzcēlušas altāri. Tekstā netiek dots nekāds iemesls šādai rīcībai, nedz arī aprakstīta altāra funkcija vai ar to saistītas darbības. Neskaidrība par altāra nozīmi kļūst vēl lielāka, ja atsaucamies uz iepriekšējo Jordānas šķērsošanu 3. un 4. nodaļā, kur visa Israēla tauta nostājās Jordānas malā, lai pārietu uz Kānaānas zemi. Šeit daļa Israēla atkal tuvojas Jordānas apgabalam, bet – šajā reizē – lai šķērsotu upi pretējā virzienā.

Abos gadījumos tiek uzcelta akmens konstrukcija. Pirmā kalpoja kā piemiņas zīme, bet otrā tiek uztverta kā iespaidīgs altāris. Neizbēgami rodas jautājums: “Ko šie akmeņi nozīmē?” (Salīdzini ar Joz. 4:6, 22.) Vai šis altāris ir celts upuriem, vai arī tā ir tikai piemiņas zīme? Vai šis konkrētās ciltis jau sāk atkrist?

Fakts, ka netika prasīts padoms ne Jozuam, nedz ar Ēleāzaram vai cilšu vadoņiem, attāstāj vietu pārpratūmam, kas potenciāli var novest pie briesmīga konflikta.

Uz ko Jēzus un Pāvils atsaucas, kad aicina mūs izvairīties no citu tiesāšanas? Izlasī Lk. 6:37, Jņ. 7:24, 1. Kor. 4:5. Kāpēc ir tik viegli izdarīt nepareizus secinājumus par citu motīviem? _____

Pagātnes rēgi

Izlasi vēlreiz Joz. 22:13–15, bet šoreiz ņemot vērā 4. Moz. 25. nodaļu. Kāpēc israēlieši izvēlas Pinehasu kā delegācijas vadītāju pie divarpus ciltīm? _____

Pirms pilnībā pieņemt baumas, kas varētu tikt uztvertas kā neatkarības deklarācija, deviņarpus cilšu, kuras divreiz tiek apzīmētas kā “Israēla dēli”, sūta delegāciju, lai noskaidrotu altāra nozīmi un mērķi. Delegāciju vadīja Pinehass, augstā priesterā Ēleāzara dēls, kurš pēc tēva nāves kļuva par viņa pēcteci (Joz. 24:33). Pinehass jau bija ieguvis popularitāti kā priesteris, kurš izbeidza Israēla izvirtību pie Baal-Peoras (4. Moz. 25).

“Kad Pinehass, priesterā Ēleāzara dēls, kas bija Ārona dēla dēls, to redzēja, tad viņš piecēlās no draudzes vidus un ņēma šķēpu savā rokā, un viņš sekoja šim Israēla vīram guļamā telpā un izdūra abiem, Israēla vīram un tai sievai, to caur viņu pavēderi. Tad pārstāja miršana Israēla bērnu vidū.” (4. Moz. 25:7, 8)

Pinehasam noteikti bija autoritāte. Pārējie sūtņi bija deviņarpus Rietumjordānas cilšu pārstāvji, katrs kā savas cilts vadītājs (burtiski: “sava tēva nama galva”) Israēla dzimtās.

Delegācija sāk apsūdzību par zaimiem un dumpi ar oficiālu pravietisku formulu “tā saka”. Atšķirība šeit ir tāda, ka nerunā Kungs, bet gan “visa Tā Kunga draudze” (Joz. 22:16). Tiek izvirzīta apsūdzība, ka Israēls ir vainīgs pārkāpumā, nodevībā un dumpīgumā. Vārds “pārkāpums” ir tas pats ebreju vārds, kas izmantots, aprakstot Ahana grēku (Joz. 7:1), un tas vairākkārt parādās piecās Mozus grāmatās (piemēram, 3. Moz. 5:15; 6:2; 4. Moz. 5:6, 12). Ahana un Baal-Peora gadījumi kalpo kā priekšvēstneši: viens nodevībai, otrs dumpim. Viņi arī izsaka bažas, ka altāra neatļauta celšana varētu novest pie atkrišanas, elku pielūgsmes un netiklības, kas izraisītu Kunga dusmas pār visu Israēla tautu.

Mums katram ir arī kāda negatīva pieredze, kas ietekmē to, kā rīkojamies, nonākot līdzīgās situācijās. Kā Dieva žēlastība var palīdzēt, lai mūsu pagātnes traģēdijas nenoteiktu, kā mēs izturamies pret tuvākajiem cilvēkiem šodien? _____

Miermīlīga atbilde

Izlasi Joz. 22:21–29, ņemot vērā Sal. pam. 15:1. Ko mēs varam mācīties no austrumu cilšu atbildes? _____

Apsūdzēto atbilde, tikpat tieša un spēcīga kā apsūdzība, veido gan tematisko, gan strukturālo nodaļas centru. Līdz šim ciltis nebija reaģējušas uz apsūdzībām, bet kļūstot uzklausijušas izvirzītās apsūdzības. Ņemot vērā apsūdzību nopietnību, viņu pacietība ir paraugs, jo tā atspoguļo patieso šīs pamācības nozīmi: “Miermīlīga atbilde apklusina dusmas, bet skarbs vārds izraisa lielu niknumu” (Sal. pam. 15:1).

Aizstāvības pirmais teikums ir virkne dievišķu vārdu, kas piedēvēti Israēla Dievam: El, Elohim, Jahve (Joz. 22:22). Šie vārdi tiek atkārtoti divreiz ar pieaugošu spēku, pārņemot svinīgā zvērestā, lai kļūdētu šaubas un nepatiesās apsūdzības, kuras gandrīz noveda pie pilsoņu kara Israēlā. Viņi ir stingri pārliecināti, ka Dievs pilnībā zina un izprot situāciju, un viņi cer, ka arī šī delegācija nonāks pie tāda paša secinājuma. Divarpus cilšu atzīst arī savu atbildību Dieva priekšā, aicinot Viņu uzņemties atbildību (salīdzini ar 5. Moz. 18:19, 1. Sam. 20:16), ja nu viņi patiešām būtu vainīgi.

Tālāk seko pārsteidzošs atklājums, kas, no vienas puses, pierāda, ka apsūdzības pamats bija nepatiess (jo altāris nevar kalpot tikai kā upurēšanas vieta), bet, no otras puses, atklāj viņu patieso motivāciju. Nevis atkrišana, bet bailes nošķirties no Israēla bija viņu rīcības patiesais iemesls. Tādējādi altāra uzcelšana nav atkrišanas pierādījums, kā tika pieņemts. Patiesībā ir gluži otrādi – viņi rīkojās Dieva bijībā, tieši tāpat kā Rietumjordānas ciltis. Israēla vienotības īstais pamats nav ģeogrāfija vai mantojuma fiziskā robeža, bet gan viņu garīgā uzticība Kunga prasībām.

Tiek atklātas arī upes rietumu pusē esošo cilšu patiesās rūpes, kas izpaužas viņu patiesajā priekā, kad tiek noskaidrota austrumu cilšu nevainība. Tā vietā, lai justos sakauti savu brāļu argumentu dēļ, viņi izrāda patiesu prieku, ka viņu aizdomas izrādījušās kļūdainas. Pilsoņu karš Israēlā tiek novērsts, un tautas vienotība – saglabāta.

Kā tu rīkojies, kad tevi netaisnīgi apsūdz? Dalies ar dažiem principiem, kas nosaka tavu attieksmi. Iedvesmai izlasi Ps. 37:3–6, 34, 37. _____

Konflikta atrisinājums

Izlasi Joz. 22:30–34. Kā šis starpgadījums kopumā sniedz ieskatu konflikta risināšanā un vienotības saglabāšanā draudzē? (Salīdzini ar Ps. 133; Jņ. 17:20–23;

1. Pēt. 3:8, 9.) _____

Jozuas 22. nodaļas stāsts sniedz vairākus komunikācijas principus, kurus var pielietot attiecībās ģimenē, draudzē un sabiedrībā.

1. Kad kaut kas noiet greizi vai šķiet, ka notiek nepareizi, vislabāk ir sazināties, nevis apspiest novēroto līdz brīdim, kad tie sprādzienvēidīgi izlaužas uz āru. Dieva ļaudīm būtu labi nepalikāt vienaldzīgiem šķietamu problēmu priekšā. Ja Austrumjordānas ciltis būtu paziņojušas par savu nodomu celt altāri, pārrunājums nebūtu noticis.

2. Pat ja esam pārliecināti par savu spriedumu, nesteigsimies izdarīt secinājumus. Rietumjordānas ciltis pārāk ātri noticēja baumām, kas nonāca līdz viņiem, un izdarīja pārstēdzīgu secinājumu, ka Austrumjordānas ciltis jau ir atkritušas.

3. Pirms rikojaties, balstoties uz saviem secinājumiem, izrunājiet (reālās vai šķietamās) problēmas.

4. Vienotības labad esiet gatavi kaut ko upurēt. Rietumjordānas ciltis bija gatavas atteikties no daļas sava īpašuma, lai uzņemtu pārējās ciltis, ja atrašanās Jordānas otrā krastā patiešām būtu viņu atkrišanas iemesls.

5. Kad esat apsūdzēti – vienalga, pamatoti vai nepamatoti – atbildiet miermīlīgi, jo tas mazinās dusmas. Atbilde uz apsūdzību ar pretapsūdzību nekad nenovedīs pie miera. Centieties vispirms izprast, pirms vēlaties pats tikt saprasts.

6. Pricējieties un slavējiet Dievu, kad miers tiek atjaunots. Ir brīnīšķīgi lasīt, ka Israēla galvenā draudze patiesi pricējās, kad uzzināja divarpus cilšu patieso motivāciju. Viņi nebija tik lepnī, lai nevarētu atzīt, ka ir kļūdījušies.

Ja Austrumjordānas ciltis patiešām būtu atkritušas, Israēla tauta būtu attiecinājusi derības prasības. Vienotība nekad nevar būt arguments, lai patiesību atšķaidītu vai atteiktos no Bībeles principiem. Tomēr draudzes disciplīnai vienmēr jābūt pēdējam (nevis pirmajam) līdzeklim – tikai pēc tam, kad centieni pēc izlīguma un mācītāja nodrošinātā palīdzība, balstoties uz Dieva Vārdu, ir cietuši neveiksmi. Cik daudz labākas būtu mūsu draudzes, ja šie vienkāršie principi tiktu konsekventi ievēroti!

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Kānaānas sadalīšana” (517.–520. lpp.).

“Kaut arī rīcībā ar grēku, no vienas puses, ir svarīgi izvairīties no lietas atlikšanas un paviršības, tomēr, no otras puses, – tikpat svarīgi ir izvairīties no asa sprieduma un nepamatotām aizdomām. [...] Rūbeniešu un viņu biedru parādītā gudrība ir atdarināšanas vērtā. Godīgi cenzdamies sekmēt patiesās reliģijas lietu, viņi tika nepareizi nosodīti un stingri norāti, tomēr neizrādīja nekādas dusmas. Pirms viņi sāka aizstāvēties, viņi laipni un pacietīgi uzklausa savu brāļu apvainojumus un pēc tam pilnībā izskaidroja savas rīcības iemeslus un pierādīja savu nevainību. Tā draudzīgā kārtā tika novērstas grūtības, kas draudēja izsaukt visai smagas sekas.

Tie, kas apzinās savu taisnību, pat nepatiesi apsūdzēti, var palikt mierīgi un apdomīgi. Dievs zina visu, ko cilvēki pārprot un nepareizi attēlo, tādēļ mēs savu lietu mierīgi varam nodot Viņa rokās. Kungs tikpat droši aizstāvēs ikvienu cilvēku, kas Viņam uzticas, kā toreiz izmeklēja Ahana vainu. Kas vadās no Kristus Gara, tiem arī būs Viņa mīlestība, kas ir iecietīga un laipna.

Dieva prāts ir, ka starp Viņa ļaudīm valdītu vienprātība un brāļu mīlestība. Tieši pirms Savas krusta nāves Kristus lūdza, lai Viņa mācekļi būtu vienoti, kā Viņš ir viens ar Savu Tēvu, lai pasaule varētu ticēt, ka Dievs Viņu ir sūtījis. Šī visaizkustinošākā un brīnišķīgākā lūgšana sniedzas cauri gadu simtiem līdz mūsdienām, jo Viņa lūgšanā bija ietverti vārdi: “Es nelūdzu par šiem vien, bet arī par tiem, kas caur viņu vārdu Man ticēs.” (Jāņa 17:20) Kaut arī mēs nedrīkstam upurēt nevienu patiesības principu, mums tomēr pastāvīgi jācenšas sasniegt šo vienprātības stāvokli.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 519., 520. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā Pāvila pamācība “uzskatīt citus augstākus par sevi” (Fil. 2:3) var palīdzēt mums izvairīties no sliktām domām par brāļiem un māsām?

2. Kāpēc mēs bieži pārspīlēti reaģējam uz situācijām mūsu pašu pagātnes neveiksmju vai kļūdu dēļ? Kā mēs varam izvairīties no šādas tendences?

3. Pārrunājiet, cik nozīmīgi ir uz klausīt citu viedokļus. Kā mēs varam draudzē attīstīt uz klausīšanas kultūru? (Salīdzini ar Jēk. 1:19.)

4. Mēs dzīvojam sabiedrībā, kur darba pienākumi, ģimenes atbildība, draudzes kalpošana un citas saistības var šķist pārāk apgrūtināšas. Kā princips darīt visu kā Kungam ne tikai padara mūs atbildīgākus, bet arī sniedz sirdsmieru?